

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2017 m. lapkričio 8 d.

dėl Sąjungos krizių valdymo sistemos peržiūros

(CON/2017/47)

(2018/C 34/06)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2017 m. vasario 2 ir 20 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo prašymus atitinkamai iš Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatos dėl svėro koeficiento, grynojo pastovaus finansavimo rodiklio, nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimų, sandorio šalies kredito rizikos, rinkos rizikos, pagrindinių sandorio šalių pozicijų, kolektyvinio investavimo subjektų pozicijų, didelių pozicijų, ataskaitų teikimo ir informacijos atskleidimo reikalavimų ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾ (toliau – pasiūlyti Kapitalo reikalavimų reglamento pakeitimai)⁽²⁾.

2017 m. vasario 17 ir 20 d. ECB gavo prašymus atitinkamai iš Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybos pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/36/ES nuostatos dėl subjektų, kuriems reikalavimai netaikomi, finansų kontroliuojančiųjų bendrovių, mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių, atlygio, priežiūros priemonių bei įgaliojimų ir kapitalo apsaugos priemonių⁽³⁾ (toliau – pasiūlyti Kapitalo reikalavimų direktyvos pakeitimai).

2017 m. vasario 2 ir 20 d. ECB gavo prašymus atitinkamai iš Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 806/2014 nuostatos dėl kredito įstaigų ir investicinių įmonių nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumo⁽⁴⁾ (toliau – pasiūlyti Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamento pakeitimai).

2017 m. vasario 20 d. ECB gavo prašymus iš Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2014/59/ES nuostatos dėl kredito įstaigų ir investicinių įmonių nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumo ir iš dalies keičiamos Direktyva 98/26/EB, Direktyva 2002/47/EB, Direktyva 2012/30/ES, Direktyva 2011/35/ES, Direktyva 2005/56/EB, Direktyva 2004/25/EB ir Direktyva 2007/36/EB⁽⁵⁾ (toliau – pasiūlyti Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos pakeitimai) (toliau kartu – pasiūlyti keičiantys reglamentai ir direktyvos).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytuose keičiančiuose reglamentuose ir direktyvose yra nuostatų, darančių įtaką ECB užduotims, susijusioms su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra, kaip nurodyta Sutarties 127 straipsnio 6 dalyje, ir nuostatų, darančių įtaką Europos centrinių bankų sistemos prisidėjimui prie sklandaus politikos, susijusios su finansų sistemos stabilumu, vykdymo, kaip numatyta Sutarties 127 straipsnio 5 dalyje. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendro nuostolių padengimo pajėgumo (angl. *total loss-absorbing capacity*, TLAC) standarto įgyvendinimas Sąjungoje

ECB pritaria pasiūlytiems keičiantiems reglamentams ir direktyvoms, kuriais siekiama įgyvendinti Finansinio stabilumo valdybos (FSV) TLAC standartą⁽⁶⁾ Sąjungoje įsteigtoms pasaulinės sisteminės svarbos įstaigoms (G-SII). TLAC reikalavimus išplėtus kitai kredito įstaigų grupei, pvz., kitoms sisteminės svarbos įstaigoms (O-SII), iškiltų kalibravimo klausimas, kadangi jos yra labai įvairaus profilio. Tačiau jeigu svarstoma išplėsti apimtį, kaip alternatyva

⁽¹⁾ COM(2016) 850 *final*.

⁽²⁾ ECB priėmė atskirą nuomonę dėl kai kurių pasiūlytų Kapitalo reikalavimų reglamento ir Kapitalo reikalavimų direktyvos pakeitimų. Žr. Nuomonę CON/2017/46. Visos ECB nuomonės skelbiamos ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

⁽³⁾ COM(2016) 854 *final*.

⁽⁴⁾ COM(2016) 851 *final*.

⁽⁵⁾ COM(2016) 852 *final*.

⁽⁶⁾ Žr. FSV, Pertvarkomų G-SIB nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumo principus bendro nuostolių padengimo pajėgumo (TLAC) sąlygų dokumente (angl. *Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution, Total Loss-absorbing Capacity (TLAC) Term sheet*), 2015 m. lapkričio 9 d. (toliau – FSV TLAC sąlygų dokumentas), paskelbta FSV interneto svetainėje www.fsb.org.

svarstyti reikalavimus taikyti toms grupės O-SII, kurios panašios į G-SII pagal dydį, sudėtingumą, verslo modelį, tarpusavio sąsajas ir sisteminę svarbą, galimai numatant žemesnę kalibravimo žemiausią ribą. Tai leistų tiksliau atspindėti jų ir G-SII skirtumus.

2. **Minimalaus tinkamų įsipareigojimų ir nuosavų lėšų reikalavimo (angl. *minimum requirement for own funds and eligible liabilities, MREL*) pakeitimai**

- 2.1. MREL sudaro dvi dalys: nuostolių padengimo suma ir rekapitalizavimo suma. Pasiūlyti Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos ⁽¹⁾ (BGPD) ir Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamento ⁽²⁾ (BPMR) pakeitimai numato galimybę pertvarkymo institucijai patikslinti rekapitalizavimo sumas, kad jos tinkamai atspindėtų riziką, kylančią dėl verslo modelio, finansavimo pobūdžio ir bendro rizikos pobūdžio ⁽³⁾. Tai leidžia pertvarkymo institucijai atsižvelgti į tikėtiną įstaigos turto sumažėjimą ir skirtingą rizikos pobūdį pritaikius pertvarkymo priemones ir patikslinti rekapitalizavimo sumas pagal mažesnio dydžio balansą.

Be to, ECB mano, kad pertvarkymo institucijai turėtų būti leidžiama, pasikonsultavus su kompetentinga institucija, patikslinti MREL rekapitalizavimo sumas padidinant jas ir taip nustatant „saugumo ribą“. Mažas rezervas užtikrins, kad grupė ir subjektai, atsiradantys po pertvarkymo, turi pakankamai išteklių padengti papildomais netikėtiems nuostoliams ir nenumatytoms išlaidoms, kurios gali atsirasti laikotarpiu po pertvarkymo, pavyzdžiui, kurios gali kilti dėl galutinio vertinimo rezultato arba būti susijusios su išlaidomis, kylančiomis dėl įmonės reorganizavimo projekto įgyvendinimo. Tokios saugumo ribos suma turėtų būti nustatyta kiekvienu individualiu atveju, priklausomai nuo kredito įstaigos pertvarkymo plano.

- 2.2. Pasiūlyti BGPD ir BPMR pakeitimai numato galimybę pertvarkymo institucijai rekomenduoti subjektui turėti nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų, viršijančių MREL, siekiant padengti galimus papildomus subjekto nuostolius ir užtikrinti, kad pertvarkymo atveju būtų išlaikytas rinkos pasitikėjimas ⁽⁴⁾. ECB rekomenduoja panaikinti siūlomas MREL rekomendacijas, kadangi dėl jų sistema tampa dar sudėtingesnė, o aiškios naudos nesuteikiama. Pirma, MREL rekomendacijos gali padidinti bendrą MREL kalibravimą, kadangi rinka gali suvokti rekomendacijas kaip reikalavimą, kurio privalu visuomet laikytis. Pertvarkymo institucijos teisė modifikuoti MREL rekomendaciją, jeigu jos nesilaikoma nuolat, į privalomą MREL reikalavimą ⁽⁵⁾ gali sustiprinti rinkos suvokimą, kad MREL rekomendacijos iš esmės prisideda prie padidinto MREL reikalavimo. Antra, MREL rekomendacijos nėra reikalingos siekiant užtikrinti MREL reikalavimo laikymąsi, kadangi Komisijos pasiūlyme jungtinio rezervo reikalavimas jau yra numatytas virš MREL reikalavimo. Trečia, MREL rekomendacijos negali būti pateisintos siekiu išvengti automatinių didžiausios galimos paskirstyti sumos (angl. *maximum distributable amount, MDA*) apribojimų, kadangi jungtinio rezervo reikalavimo virš MREL reikalavimo pažeidimas bet kuriuo atveju neturėtų lemti automatinio paskirstymų apribojimo ⁽⁶⁾. Ketvirta, MREL rekomendacijos nėra reikalingos ir siekiant suteikti daugiau lankstumo pertvarkymo institucijai, kadangi esant poreikiui MREL reikalavimą taip pat galima patikslinti, pavyzdžiui, atsižvelgiant į siūlomą saugumo ribą.

- 2.3. Pagal pasiūlytus Kapitalo reikalavimų direktyvos ⁽⁷⁾ (KRD) pakeitimus ⁽⁸⁾ kredito įstaigos netenkins jungtinio rezervo reikalavimo, jei jų turimų nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų nepakaks, kad vienu metu būtų vykdomi jungtinio rezervo reikalavimas, kapitalo reikalavimai ir MREL. Atsižvelgiant į tai, kad jungtinio rezervo reikalavimas yra numatytas virš MREL reikalavimo ⁽⁹⁾ (pirmas scenarijus) ir virš kapitalo reikalavimų ⁽¹⁰⁾ (antras

⁽¹⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

⁽²⁾ 2014 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 806/2014, kuriuo nustatomos kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių pertvarkymo vienodos taisyklės ir vienoda procedūra, kiek tai susiję su bendru pertvarkymo mechanizmu ir Bendru pertvarkymo fondu, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 225, 2014 7 30, p. 1).

⁽³⁾ Pasiūlyta nauja BGPD 45c straipsnio 3 dalis ir pasiūlyta nauja BPMR straipsnio 12d 3 dalis.

⁽⁴⁾ Žr. pasiūlytą naują BGPD 45e straipsnio 1 dalį ir pasiūlytą naują BPMR 12f straipsnio 1 dalį.

⁽⁵⁾ Žr. pasiūlytą naują BGPD 45e straipsnio 3 dalį.

⁽⁶⁾ Žr. 2.9 ir 2.10 dalis.

⁽⁷⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

⁽⁸⁾ Žr. pasiūlytą naują KRD 141a straipsnį.

⁽⁹⁾ Žr. pasiūlytą naują KRD 141a straipsnio 1 dalies d punktą.

⁽¹⁰⁾ Žr. pasiūlytus naujus KRD 141a straipsnio 1 dalies a, b ir c punktus.

scenarijus), įgaliojimai spręsti dėl rezervų pažeidimo privalo būti pritaikyti konkrečiai situacijai. Nors pertvarkymo institucija yra tinkamas subjektas reikalauti MREL atkūrimo plano pirmojo scenarijaus atveju, kompetentinga institucija turėtų veikti laikydamasi KRD antrojo scenarijaus atveju.

- 2.4. Procesas, numatytas spręsti klausimą dėl pertvarkymo kliūčių, kylančių pažeidus kartu su MREL taikytinus rezervus, arba šias kliūtis pašalinti ⁽¹⁾, turėtų būti pakeistas numatant konsultavimąsi su kompetentinga institucija, taip kaip tai jau yra numatyta kitų kliūčių atveju. Be to, pertvarkymo institucijos turėtų turėti daugiau lankstumo dėl terminų, siekiant užtikrinti, kad kredito įstaigos turėtų pakankamai laiko, jei tai yra būtina, pasirinkti tinkamiausią strategiją siekdamos išspręsti rezervų pažeidimo klausimą. Be to, ECB pritaria Komisijos pasiūlymui, pagal kurį pertvarkymo institucija gali reikalauti, kad įstaiga pakeistų MREL priemonių terminų struktūrą, kaip vieną iš priemonių sprendžiant klausimą dėl pertvarkymo kliūčių ⁽²⁾.
- 2.5. ECB rekomenduoja, kad pasiūlytuose BGPD ir BPMR pakeitimuose būtų patikslinta, kad pertvarkymo institucijos turi stebėti turimų MREL atitinkančių priemonių lygį ir patį MREL santykį, atsižvelgiant į visų atskaitymų apskaičiavimą. Taip pat turėtų būti patikslinta, kad pertvarkymo institucijos taip pat turi stebėti atitikimą MREL ir informuoti kompetentingą instituciją apie visus pažeidimus ir kitus reikšmingus įvykius, kurie gali turėti įtakos kredito įstaigos gebėjimui vykdyti MREL ar MREL rekomendacijas.
- 2.6. MREL pažeidimo, sutampančio su kapitalo reikalavimų pažeidimu, atveju kompetentinga institucija pirmiausia turėtų spręsti dėl kapitalo reikalavimų pažeidimo, priimdama atitinkamas priemones, t. y. priežiūros priemones arba naudodamasi ankstyvosios intervencijos įgaliojimais pasikonsultavusi su pertvarkymo institucija. Konsultavimo laikotarpis turi būti trumpas, kad būtų galima užtikrinti greitą reakciją į kapitalo reikalavimų pažeidimus. Be to, įgyvendindama savo įgaliojimus spręsti dėl MREL pažeidimo, pertvarkymo institucija privalo atsižvelgti į priemones, kurias priėmė kompetentinga institucija.
- 2.7. Pagal pasiūlytus Kapitalo reikalavimų reglamento ⁽³⁾ (KRR) pakeitimus, pirmalaikiam tinkamų išpareigojimų išpirkimui reikalingas išankstinis leidimas, kad būtų išvengta išpareigojimų, kuriems gali būti taikoma gelbėjimo priemonėmis išsprendžiamas priemonė, sumažėjimo. Pertvarkymo institucija turėtų būti atsakinga už tokio leidimo suteikimą, kadangi ji taip pat yra atsakinga už MREL nustatymą, taip pat už priemonių, kurios bus reikalingos pasirinktai pertvarkymo strategijai, kiekio ir kokybės nustatymą ⁽⁴⁾.

Pertvarkymo institucija turėtų konsultuotis su kompetentinga institucija tais atvejais, kai kredito įstaiga konvertuoja MREL tinkamus išpareigojimus į nuosavų lėšų priemones siekdama užtikrinti kapitalo reikalavimų laikymąsi, kadangi siekiant išsaugoti veiklą galinčios tęsti įstaigos kapitalo poziciją gali būti reikalingas pritarimas tokiai priemonei. Galiausiai pakeitimuose turėtų būti patikslinta, kad tinkamų išpareigojimų priemonėms, kurių likęs terminas yra trumpesnis nei vieni metai, taip pat taikomas šis išankstinio leidimo reikalavimas, kai subjektas ar pertvarkoma grupė pažeidžia savo MREL.

- 2.8. ECB mano, kad yra naudingi KRD pakeitimai, numatantys, kad MDA apribojimai netaikomi automatiškai, kai jungtinio rezervo reikalavimo pažeidimas yra susijęs su įstaigos negalėjimu pakeisti išpareigojimų, nebeatitinkančių tinkamumo arba terminų reikalavimų ⁽⁵⁾. Ši išimtis turėtų būti išplėsta apimant situacijas, kai įstaiga pažeidžia savo jungtinio rezervo reikalavimą virš MREL reikalavimo ⁽⁶⁾ dėl nuosavų lėšų sumažėjimo, bet nepažeidžia savo jungtinio rezervo reikalavimo virš kapitalo reikalavimų. Esant tokiai situacijai, kredito įstaiga vis dar gali turėti santykinai aukštą nuosavų lėšų lygį, kuris, vertinant atskirai be MREL, būtų pakankamas laikantis jos nuosavų lėšų reikalavimo ir jos jungtinio rezervo reikalavimo.

⁽¹⁾ Žr. pasiūlytą naują BGPD 17 straipsnio 5 dalies h1 punktą.

⁽²⁾ Žr. pasiūlytą naują BGPD 17 straipsnio 5 dalies j1 punktą.

⁽³⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽⁴⁾ Tai atitinka nuomonę, išreikštą 2.6 dalyje.

⁽⁵⁾ Žr. pasiūlytą naują KRD 141a straipsnio 2 dalį.

⁽⁶⁾ Žr. pasiūlytą naują KRD 141a straipsnio 1 dalies d punktą.

- 2.9. ECB rekomenduoja, kad pasiūlyta MDA apribojimų taikymo išimtis, kai kredito įstaigai trūksta MREL priemonių, neturėtų būti apribota šešių mėnesių terminu, kadangi tai gali būti nepakankamas automatiško MDA apribojimų taikymo atidėjimas ir dėl to gali dar labiau pablogėti nepalankiausios sąlygos finansavimo rinkose, kai yra būtinybė išleisti naujas kapitalo ar skolos priemones⁽¹⁾. Vietoj to, išimtis turėtų būti taikoma dvylikos mėnesių laikotarpiu, ir tai suteiktų papildomo laiko įstaigai išleisti MREL tinkamas priemones. Tai ypač aktualu, kadangi MREL priemonių likęs terminas paprastai yra trumpesnis nei nuosavų lėšų priemonių ir dėl to kelia didesnę refinansavimo riziką, kuri gali sutapti su būsimo nepalankiomis sąlygomis finansavimo rinkose.
- 2.10. Finansinio stabilumo požiūriu kryžminiu būdu valdomi kredito įstaigų MREL įsipareigojimai yra nepageidautini. Siekiant išvengti dvigubo skaičiavimo ir apriboti galimą plitimo poveikį, atskaitymų taisyklės turėtų būti taikomos visiems turimiems išoriniams MREL įsipareigojimams, t. y. kurie išleisti subjektams, esantiems už pertvarkymo grupės ribų, nepriklausomai nuo kredito įstaigos rūšies, t. y. ne tik G-SII. Tas pats metodas, kuris dabar siūlomas G-SII, turėtų būti taikomas visoms kredito įstaigoms, t. y. atskaitymai daromi iš MREL tinkamų įsipareigojimų ir iš nuosavų lėšų remiantis atitinkamu atskaitymų metodu. Apskritai kiti atskaitymų taisyklių aspektai turėtų atitikti tai, dėl ko buvo susitarta tarptautiniu mastu dėl TLAC, t. y. FSV TLAC sąlygų dokumentą ir sistemą „Bazelis III“⁽²⁾, įskaitant bankų grupes, kuriose yra daugiau nei vienas pertvarkymo subjektas ir pertvarkymo grupė.
- 2.11. Finansinio stabilumo požiūriu pertvarkymo galimybės gali sumažėti, jeigu naujas nepirmenybinės pirmosios skolos priemonės bei subordinuotosios skolos priemonės turėtų mažmeniniai investuotojai. Dėl to galėtų būti apsvarstyti aiškūs ir lengvai suprantami atskleidimo reikalavimai ir kitos apsaugos priemonės, skirtos tam, kad investuotojai geriau suprastų su tokiais priemonėmis susijusią riziką. Taip pat būtų patartina apsvarstyti reikalavimą, kad kiekvienos priemonės atveju būtų reikalaujama bent jau 100 000 EUR vieneto atžvilgiu. Tai padidintų investicinės sumos dydį ir taip pat prisidėtų prie investuotojų supratimo, taip apribojant tiesiogines mažmenines investicijas. Šiais klausimais turėtų būti siekiama bendros sistemos Sąjungos lygmeniu, siekiant išvengti situacijos, kai valstybėse narėse laikomasi skirtingų požiūrių, galinčių lemti šių priemonių rinkos Sąjungoje susiskaidymą⁽³⁾.
- 2.12. Turėtų būti patikslintas grupių, kurios turi būti pertvarkytos taikant vienalaikio grupės dalies pertvarkymo strategiją, traktavimas. Pirmą, iš pertvarkytinos grupės apibrėžties turėtų būti pašalintos trečiųjų valstybių patronuojamosios įmonės, kurios yra pertvarkomos, kadangi pertvarkymo atveju jos bus vertinamos atskirai nuo grupės⁽⁴⁾. Antra, pakeitimuose turėtų būti patikslinta, kad pertvarkytinas subjektas turi laikytis MREL konsoliduotai pertvarkytinos grupės lygmeniu⁽⁵⁾. Trečia, pasiūlytos atskaitymų iš tinkamų įsipareigojimų taisyklės, taikytinos grupėms, kurios turi būti pertvarkytos taikant vienalaikio grupės dalies pertvarkymo strategiją⁽⁶⁾, turėtų visiškai atspindėti TLAC sąlygų dokumentą, kiek tai susiję su leidžiamais koregavimais ir formulės sudedamosiomis dalimis.

3. Pereinamojo laikotarpio tvarka MREL atžvilgiu

- 3.1. Viena iš esminių aplinkybių, įgyvendinant subjektui keliamus MREL, yra pakankamo pereinamojo laikotarpio nustatymas. Potencialiai aukštas MREL trūkumų lygis, galintis atsirasti įvedus naujus suderintus lygius, gali kelti reikšmingų iššūkių kai kurioms kredito įstaigoms, kai jos siekia laikytis šių reikalavimų dabartinėje makroekonominėje aplinkoje. Dėl to ECB siūlo kredito įstaigoms nustatyti pakankamą minimalų pereinamąjį laikotarpį, kuris turėtų būti netrumpesnis nei laikotarpis, taikytinas G-SII, kaip nurodyta TLAC sąlygų dokumente. Be to, pertvarkymo institucijai turėtų būti suteiktas lankstumas kiekvienu konkrečiu atveju spręsti dėl galutinio laikotarpio, per

⁽¹⁾ Pažymėtina, kad jungtinio rezervo reikalavimo pažeidimas taip pat gali atsirasti aukštame reguliuojamo kapitalo lygyje, kai kredito įstaiga tenkina reikšmingą dalį savo MREL naudodama nuosavas lėšas, tačiau netenkina kitų MREL tinkamų įsipareigojimų.

⁽²⁾ Paskelbta Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) interneto svetainėje www.bis.org.

⁽³⁾ Taip pat žr. Nuomonės CON/2017/23 3.5 dalį.

⁽⁴⁾ Toks patikslinimas dėl trečiųjų valstybių patronuojamųjų įmonių gali turėti apčiuopiamą poveikį tokios rūšies grupių MREL.

⁽⁵⁾ Žr. pasiūlytą naują KRR 11 straipsnio 3 dalį.

⁽⁶⁾ Žr. pasiūlytą naują KRR 72e straipsnio 4 dalį.

kurių turi būti tenkinami reikalavimai, ir kuris būtų ilgesnis nei šis minimaliai suderintas. ECB rekomenduoja patikslinti, kad minimalus pereinamasis laikotarpis konkrečiai įstaigai galėtų būti pratęstas įvertinus iššūkius, kylančius siekiant laikytis MREL reikalavimo, su kuriais susidurtų tokia įstaiga dėl ribotos rinkos prieigos ar rinkos pajėgumo arba panašių kliūčių makroekonominėje aplinkoje.

- 3.2. Be to, ECB mano, kad būtų naudinga MREL reikalavimus atitinkančioms priemonėms nustatyti naują tinkamumo kriterijų, kuris suderintų MREL tinkamumo kriterijų su TLAC tinkamumo kriterijumi⁽¹⁾, ir nustatytų papildomas savybes, kurios pagerintų MREL reikalavimus atitinkančių priemonių pastovumą⁽²⁾. Jos padėtų užtikrinti MREL nuostolių padengimo pajėgumus pertvarkymo metu. Tačiau papildomos savybės, kurios viršija TLAC tinkamumo kriterijus, gali lemti papildomus trūkumus, pavyzdžiui, dėl jų išpareigojimai, kurių mokėjimas gali būti paspartintas, gali būti netinkami, ir į tai turi būti atsižvelgta nustatant galutinį pereinamąjį laikotarpį MREL tenkinimui kiekvienu konkrečiu atveju. Kaip alternatyva, pasiūlytų KRR pakeitimų formuluotės galėtų būti pakeistos, nurodant, kad išpareigojimams, kurie anksčiau buvo tinkami MREL, tačiau neatitinka naujų papildomų savybių, bus taikomas tęstinumo režimas, t. y. jie ir toliau bus laikomi tinkamais kaip ir pagal dabartinį režimą. Toks tęstinumas turėtų būti laipsniškai panaikintas per protingą laikotarpį.
- 3.3. Dėl reikalavimo, kad išpareigojimai, atsirandantys dėl skolos finansinių priemonių su įterptomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, privalo būti nepriskiriami prie tinkamų išpareigojimų, reikia patikslinti įterptų išvestinių finansinių priemonių apibrėžtį. Tai galbūt galėtų būti padaryta priimant atitinkamus techninius reguliavimo standartus⁽³⁾.

4. Ankstyvosios intervencijos priemonės

- 4.1. Priežiūros priemonės pagal KRD⁽⁴⁾, Bendro priežiūros mechanizmo reglamentą⁽⁵⁾ (BPMR) ir BGPD numatytos ankstyvosios intervencijos priemonės, tiek turinio prasme, tiek ir jų taikymo prasme, nemaža dalimi persidengia. Dėl šio persidengimo kyla žymūs ankstyvosios intervencijos sistemos praktinio įgyvendinimo iššūkiai, ypač trūkstant aiškumo dėl ankstyvosios intervencijos sąlygų.
- 4.2. Be to, ECB ankstyvosios intervencijos įgaliojimai privalo būti vykdomi remiantis atskirais BGPD perkėlimais į nacionalinę teisę⁽⁶⁾. Tai lemia netikrumą dėl priemonių ir jų naudojimo sąlygų kiekvienoje valstybėje narėje.
- 4.3. Dėl to ECB rekomenduoja iš BGPD pašalinti tas ankstyvosios intervencijos priemones, kurios jau yra numatytos KRD ir BPMR, ir pakeisti BPMR, numatant ECB ankstyvosios intervencijos įgaliojimų teisinį pagrindą reglamente, kad būtų lengviau juos nuosekliai taikyti.

5. Moratoriumo priemonė, taikytina etape prieš pertvarkymą

- 5.1. Pasiūlyti BGPD pakeitimai suteikia kompetentingoms institucijoms ir pertvarkymo institucijoms naujus įgaliojimus sustabdyti mokėjimo ir pateikimo išpareigojimus. Nors ECB iš esmės pritaria, kad tokie įgaliojimai būtų suderinti Sąjungos lygmeniu, ECB tikisi, kad šiais plačiais įgaliojimais bus naudojamos tik esant kritinėms aplinkybėms. Atsižvelgiant į išskirtinę moratoriumo priemonės prigimtį ir neigiamą poveikį sutartims, dėl jos turėtų būti nuspręsta glaudžiai bendradarbiaujant visoms atitinkamoms institucijoms. ECB siūlo nustatyti tvarką, pagal kurią atsakomybė už moratoriumą būtų priskirta arba kompetentingai institucijai, arba pertvarkymo institucijai, priklausomai nuo to, ar moratoriumas skelbiamas prieš nustatant, kad įstaiga žlunga arba galėtų žlugti, ar po to, kai tai yra nustatyta. Pagal tokią tvarką ir pagal bendrą taisyklę turėtų būti vengiama tolesnių moratoriumų paskelbimo. Tik išimtiniais atvejais, kai tai pagrindžia konkrečios aplinkybės ir laikantis proporcingumo principo, pertvarkymo institucija turėtų turėti galimybę paskelbti papildomą moratoriumą, siekiant užpildyti tarpą nuo to momento, kai nustatoma, kad įstaiga žlunga arba galėtų žlugti, iki tol, kol imamasi pertvarkymo veiksmų.

⁽¹⁾ Pagrindinis išliekantis skirtumas yra tas, kad subordinacijos nereikalaujama visų įstaigų atveju ir kad struktūrizuoti vertybiniai popieriai, esant tam tikroms sąlygoms, yra tinkami MREL vykdyti.

⁽²⁾ Žr. pasiūlytą naują KRR 72b straipsnio 2 dalies h punktą dėl paskatų išpirkti, j punktą dėl pirkimo pasirinkimo sandorių, kurie vykdomi visiškai emitento nuožiūra, k punktą dėl būtinybės laikytis KRR 77 ir 78 straipsnių, l punktą dėl nenurodymo, kad galimas apmokėjimas prieš laiką, m punktą dėl turėtojų nesuteikiamų teisių paspartinti mokėjimus ir n punktą dėl to, kad mokėtinų sumų dydis neturi būti keičiamas remiantis kredito įmonės kreditingumu.

⁽³⁾ Taip pat žr. Nuomonės CON/2017/6 2.1.2 dalį.

⁽⁴⁾ Žr. ypač KRD 104 straipsnį.

⁽⁵⁾ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63), ypač 16 straipsnis.

⁽⁶⁾ Vadovaujantis BPMR 4 straipsnio 3 dalimi.

- 5.2. Apskritai moratoriumo priemonė, taikytina etape prieš pertvarkymą, turėtų būti atskira ir nepriklausoma nuo ankstyvosios intervencijos priemonių. Moratoriumo, taikytino etape prieš pertvarkymą, pagrindinis tikslas turėtų būti užkirsti kelią smarkiam kredito įstaigos balanso pablogėjimui. Konkrečiai moratoriumo priemonė, taikytina etape prieš pertvarkymą, suteiktų kompetentingai institucijai pakankamai laiko, jei tai būtina, įvertinti, ar įstaiga žlunga arba galėtų žlugti, taip pat atsižvelgiant į laiką, reikalingą tokiam formaliam sprendimui priimti, kurio metu taip pat reikia konsultuotis su pertvarkymo institucija. Be to, moratoriumas suteikia papildomo laiko pertvarkymo institucijai lygiagrečiai pradėti ruošti vykdyti jos pertvarkymo uždavinius. Maksimalus moratoriumo laikotarpis iš viso turėtų būti penkios darbo dienos, šis apribojimas taip pat reikalingas, atsižvelgiant į rimtą moratoriumo poveikį kreditorių teisėms. ECB perspėja, kad ilgas laikotarpis, kurio metu indėlininkai negali naudotis savo indėliais, pakerta pasitikėjimą bankų sistema ir galiausiai gali kelti riziką finansiniam stabilumui.
- 5.3. Veiksmingas moratoriumas, taikytinas etape prieš pertvarkymą, turi būti kiek galima platesnės apimties, kad būtų galima laiku reaguoti į netenkamų pinigų srautus. Bendroji išimtis, taikoma apdraustiems indėliams ir reikalavimams pagal investuotojų kompensavimo sistemas, siekiant išsaugoti tam tikrą lankstumo laipsnį, turėtų būti pakeista ribotomis ir diskrecinėmis išimtimis, kurias suteiktų kompetentinga institucija. Laikantis tokio požiūrio, kompetentinga institucija, pavyzdžiui, galėtų leisti indėlininkams atsiimti ribotą indėlių sumą kiekvieną dieną laikantis apsaugos lygio, nustatyto Indėlių garantijų sistemų direktyvoje (IGSD) ⁽¹⁾, tuo pat metu atsižvelgiant į galimus likvidumo ir techninius suvaržymus. Turėtų būti nustatytos tam tikros indėlininkų teisių apsaugos priemonės, pavyzdžiui, aiškus pranešimas apie tai, kada indėliai bus atkurti. Galiausiai turėtų būti įvertintos galimos pasekmės pagal IGSD, kadangi moratoriumo priemonė, taikytina etape prieš pertvarkymą, nebūtų naudinga, jeigu jos taikymas sąlygotų indėlių negrąžinimą pagal IGSD.
- 5.4. ECB rekomenduoja praplėsti dabartines finansų rinkų infrastruktūroms (FRI), įskaitant centrinės kitas sandorio šalis, taikomas moratoriumo išimtis ir taikyti jas taip pat ir a) trečiųjų valstybių centrinių vertybinių popierių depozitoriumams (CVPD), pripažintiems Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos pagal Centrinį vertybinių popierių depozitoriumo reglamentą ⁽²⁾, ir b) trečiųjų valstybių mokėjimo sistemoms, kurioms taikoma bendradarbiaujant vykdoma priežiūra, kurioje dalyvauja bent vienas Europos centrinių bankų sistemos centrinis bankas. Sustabdymas, draudžiantis dalyviui (kredito įstaigai) atlikti mokėjimus FRI, *de facto* lems, kad tas dalyvis nebegalės vykdyti savo įsipareigojimų suėjus jų terminui. Mokėjimo įsipareigojimų FRI atveju tai lemtų, kad dalyvis nevykdo savo įsipareigojimų. Nenumačius išimties tokiai mokėjimų rūšiai, dėl moratoriumo iš tiesų galėtų būti sukurta ir išplisti sisteminė rizika, prieš pradėjus taikyti FRI apsaugos priemones ⁽³⁾.
- 5.5. Pasiūlytas moratoriumo įgaliojimų etape iki pertvarkymo suderinimas neturėtų daryti poveikio kitiems moratoriumo įgaliojimams, pavyzdžiui, priežiūros ar teisiniams įgaliojimams, nustatytiems nacionaliniu lygiu, kuriais siekiama užtikrinti *par condicio creditorum* (vienodo kreditorių traktavimo) principą iškelus bankroto bylą. Jeigu, paskelbus moratoriumą, kredito įstaigos atžvilgiu nėra pradedama pertvarkymo procedūra, pavyzdžiui, dėl to, kad pertvarkymo institucija nustato, kad pertvarkymas neatitiktų viešojo intereso, tokios nacionalinės priemonės vėl gali tapti aktualios. Panaši situacija gali susiklostyti ir tada, kai, pritaikius pertvarkymo priemones, žlungančio subjekto atžvilgiu pradedama bankroto byla.
- 5.6. BCPD išimtis, taikomos centriniams bankams, įskaitant ir dėl moratoriumo priemonės, taikytinos etape prieš pertvarkymą, turėtų būti išplėstos apimant ir Tarptautinių atsiskaitymų banką (TAB). TAB buvo pavesti uždaviniai skatinti centrinių bankų bendradarbiavimą, sudaryti papildomas sąlygas tarptautinėms finansinėms operacijoms ir tarptautinių finansinių atsiskaitymų atveju veikti kaip patikėtiniui ar atstovui. Dėl šios priežasties būtų tinkama, kad jis būtų vertinamas taip pat, kaip centrinis bankas pagal BCPD.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (OL L 173, 2014 6 12, p. 149). Pavyzdžiui, šios direktyvos 8 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad pereinamuoju laikotarpiu indėlininkai galėtų naudotis atitinkama savo apdraustųjų indėlių suma pragyvenimo išlaidoms padengti per 5 darbo dienas po prašymo pateikimo.

⁽²⁾ Žr. 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamas Direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1) 25 straipsnį.

⁽³⁾ Dėl šios priežasties tiek Sąjungoje, tiek ir tarptautiniu lygiu (atsiskaitymų baigtinumo teisės aktuose ir FSV pagrindiniuose kriterijuose (angl. *FSB Key Attributes*)) bendrai sutariama dėl poreikio apsaugoti nuo moratoriumo finansinius įsipareigojimus, vykdytinus FRI.

- 5.7. Turėtų būti atlikti tolesni moratoriumo priemonių, priimtų pagal trečiųjų šalių teisės aktus, pripažinimo vertinimai, ypač tais atvejais, kol pripažinimo mechanizmas dar nėra sukurtas. Konkrečiai, reikėtų atidžiai įvertinti galimą moratoriumo priemonių poveikį Tarptautinės apsigėrimo sandorių ir išvestinių finansinių priemonių asociacijos (angl. *International Swaps and Derivatives Association*) 2015 m. universalaus pertvarkymo sustabdymo protokolo (angl. *Universal Resolution Stay Protocol*) atžvilgiu, kuris pripažįsta tik trumpesnį sustabdymo laikotarpį, numatant galimybę taikyti išimtį toms jurisdikcijoms, kurios vėliau pakeičia teisės aktais numatyto sustabdymo trukmę.
- 5.8. Galiausiai, turėtų būti atidžiai įvertintos galimos prudencinių reguliavimo reikalavimų pasekmės, atsižvelgiant į pasiūlytą moratoriumo priemonių trukmę ir numatomą nutraukimo ar užskaitos (įskaitymo) teisių sustabdymą.
6. **Vertinimas, ar mažiau svarbios kredito įstaigos žlunga ar galėtų žlugti – Bendros pertvarkymo valdybos (BPV) tiesioginė atsakomybė**

Nepaisant to, kad Komisijos pasiūlyti BPMR pakeitimai šio klausimo nesprensdžia, BPMR įtvirtintai pertvarkymo procedūrai reikia skubiai skirti dėmesio. Konkrečiai nesuderinamumas tarp ECB kaip institucijai būdingų pareigų ir BPV pareigų kartu su dabartine BPMR formuluote lemia teisinį netikrumą dėl to, kuri institucija yra atsakinga už įvertinimą, ar mažiau svarbi kredito įstaiga, patenkanti į tiesioginę BPV atsakomybę, žlunga arba galėtų žlugti. Pažodinis BPMR 18 straipsnio aiškinimas orientuoja į tai, kad ECB yra atsakingas už vertinimą, ar mažiau svarbios kredito įstaigos žlunga ar galėtų žlugti, tačiau toks aiškinimas neatsižvelgia į pirminės Sąjungos teisės apribojimus. Iš tiesų, sisteminis Sąjungos teisinės sistemos aiškinimas leistų daryti išvadą, kad vertinimas, ar įstaiga žlunga ar galėtų žlugti tiek mažiau svarbių įstaigų tarptautinių grupių atžvilgiu ir kitų mažiau svarbių kredito įstaigų esančių tiesioginėje BPV atsakomybėje atžvilgiu, turėtų nepriklausyti ECB tiesioginei kompetencijai, o priklausyti veikiau nacionalinių kompetentingų institucijų, kaip kompetentingų priežiūros institucijų mažiau svarbių kredito įstaigų atžvilgiu BPM reglamento pagrindu⁽¹⁾, kompetencijai. ECB rekomenduoja, kad pasiūlyti BPMR pakeitimai būtų praplėsti tiesiogiai numatant, kad atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos yra atsakingos už vertinimą, ar įstaiga žlunga ar galėtų žlugti mažiau svarbių kredito įstaigų, patenkančių į BPV kompetenciją, atžvilgiu atlikimą⁽²⁾.

Konkretūs ECB darbuotojų redagavimo pasiūlymai dėl pasiūlytų keičiančių reglamentų ir direktyvų pakeitimo, kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami atskirame techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas nebuvo priimtas Valdančiosios tarybos. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas ECB interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2017 m. lapkričio 8 d.

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Žr. BPMR 6 straipsnio 4 dalį.

⁽²⁾ Tokios pačios pastabos *mutatis mutandis* taikomos BPMR 21 straipsnio nuostatų atžvilgiu.